

a) FN-konventionen Grunden för funktionshinderspolitiken är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som Sverige har ratificerat och förbundit sig att leva upp till. Det innebär att Sverige till fullo ska utnyttja sina tillgängliga resurser för att trygga att rättigheterna förverkligas. Konventionen ger inget utrymme för återgång till det sämre! Ändå är det precis det som många som lever med en funktionsnedsättning upplever i sin vardag idag.

Frågor: Är ert parti beredd att ge stöd till följande förslag:

1. **Att en offensiv och målmedveten handlingsplan för förverkligande av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning tas fram på alla samhällsnivåer - stat, kommun och landsting - över hela landet.**

Ja. På nationell nivå finns redan en offensiv och målmedveten handlingsplan, strategi för Funktionshinderspolitiken. Kommuner och landsting ska arbeta på samma sätt. Det är mycket viktigt att handlingsplanerna innehåller konkreta mål som går att följa upp.

2. **Att Sverige inrättar en oberoende MR-institution för att främja, skydda och bevaka arbetet med mänskliga rättigheter för medborgarna i Sverige.**

Nej, vi har en diskrimineringsombudsman som har i uppgift att bevaka detta.

3. **Att politiken på alla nivåer ökar takten för att få till ett verkligt värderingsskifte - från patient till medborgare med rättigheter på lika villkor som andra**

Vi instämmer helt. Funktionshindersstrategin har den inriktningen. Centerpartiet vill även ge människor med funktionsnedsättning ökade möjligheter att bestämma över sitt stöd, sin hjälp och sin service.

b) En arbetslinje som gäller alla! Jobb och arbetslöshet är frågor som alltid finns i politikens rampljus och högt på väljarnas lista av det som betyder mycket när de röstar. Det är viktigt för alla: Arbetet är grunden för välfärden och en förutsättning för människors egenförsörjning, sociala delaktighet och personliga utveckling. Arbetslösheten är högre för personer med funktionsnedsättning än i övriga befolkningen. Det handlar här om var fjärde inskriven på Arbetsförmedlingen. Det innebär många förslösade mänskliga resurser och att många krafter ställs utanför. Rätten till arbete för personer med funktionsnedsättning måste bli verklighet genom en rad insatser för fler jobb. Ett sådant är offentliga arbetsgivare som föredömen. Idag är privata företag bättre på att anställa personer med funktionsnedsättning än den offentliga sektorn. Det duger inte! Efter valdagen i september vill vi se ett starkt

politiskt fokus på att leva upp till FN-konventionens krav på alla länder som skrivit under den: Åtagandet att *"anställa personer med funktionsnedsättning i den offentliga sektorn"*. **Frågor Är ert parti beredd att ge stöd till följande förslag:**

4. **Att stat, kommun och landsting tecknar en överenskommelse med funktionshindersrörelsen om att gå före i att anställa personer med funktionsnedsättning i sina verksamheter.**

Centerpartiet vill att tillgången till den vanliga arbetsmarknaden för människor med funktionsnedsättning ska bli bättre. Centerpartiet vill bland annat ta bort arbetsgivarnas medfinansieringsansvar, införa fler lönebidragsplatser samt skapa fler jobb via Samhall. Dessutom vill vi öka det sociala företagandet och göra det lättare för människor med funktionsnedsättning att

starta företag. Vi vill också att branschorganisationer ska kunna skriva sociala kontrakt. Genom ett sådant partnerskap skulle man kunna skapa enklare regler för att anställa människor med funktionshinder. Samtidigt skulle kontraktet i sig innebära att både offentliga och privata arbetsgivare skulle åta sig att öppna upp sina arbetsplatser för människor med funktionshinder.

c) En skola som ger alla elever en god grund för livet! Skolan måste förmedla kunskaper och bidra till alla elevers utveckling. Den svenska skolan är på många sätt bra men klarar inte idag sitt uppdrag att ge alla elever en likvärdig utbildning. Många unga som har en funktionsnedsättning behöver ett extra teknikstöd och anpassningar för att klara skolgången. Idag ges stödet ofta alltför sent eller inte alls. Det medför stora förluster för unga men också betydande kostnader för samhället. **Frågor Är ert parti beredd att ge stöd till följande förslag:**

5. Att en Stödgaranti utfästs i form av resurspersoner samt tekniska och pedagogiska hjälpmedel, rätt att välja skola samt andra anpassningar efter behov. Insatserna ska sättas in redan vid skolstart för att ge alla elever goda möjligheter att klara utbildningen efter sina egna förutsättningar.

Centerpartiet tycker att det är viktigt att barn har rätt till de hjälpmedel som krävs och det är mycket viktigt att landstingens barn- och ungdomshabilitering jobbar tillsammans med kommunerna. För att ge stöd till kommunens personal samt att man har samma habiliteringsprogram med mera. Alla ska ha möjlighet att påverka sin egen situation. Om man har en funktionsnedsättning är det viktigt att den hjälp och det stöd man får är anpassat efter individens behov. Därför vill vi ge människor med funktionsnedsättning ökade möjligheter att bestämma över innehållet i stöd, hjälp och service. Sedan är det upp till kommun och landsting att se till att detta efterlevs. Har personen rätt till personlig assistent då ska assistenten gå in för samma pris. Det handlar inte om lagändring, utan att föreningarna och då som äger arenorna har en positiv syn. Många föreningar löser detta.

d) Ett tillgängligt samhälle! Menar vi allvar med att alla lika rätt att delta i samhällslivets olika delar krävs också bättre tillgänglighet och användbarhet, i bred mening. Det handlar förstås om att komma in i lokaler och kunna röra sig i samhället rent fysiskt, men också om tillgänglighet till information och kommunikation digitalt och genom medier. Sverige behöver ett ambitiösare arbete för att ställa om till ett tillgängligt och användbart samhälle. **Frågor: Är ert parti beredd att ge stöd till följande förslag:**

6. Att Sverige tar fram ett offensivt handlingsprogram för ökad tillgänglighet och användbarhet som utgår från FN-konventionens artikel 9 om tillgänglighet och därmed ta tillgänglighetsarbetet på betydligt större allvar än som varit mål för exempelvis "Enkelt avhjälpna hinder".

Centerpartiet vill att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska betraktas som en diskrimineringsgrund och omfattas av diskrimineringslagstiftningen. När den nya lagen nu finns på plats finns mycket bättre förutsättningar att snabba på arbetet.

7. Att Sverige ställer krav på tillgänglighetsaspekter när ombyggnadsprogram tas fram för miljonprogrammets bostäder.

Vi tycker att boverkets byggregler i kombination med de lagar och förordningar som säkerställer tillgänglighet både vid nybyggnation och renovering är bra. Speciellt kravet på att åtgärda enkelt avhjälpna hinder för att öka tillgänglighet till allmänna lokaler.

Centerpartiet vill också se en ökad investeringstakt i nybyggnad och renovering och det sker genom regelförenklingar som möjliggör kostnadseffektivitet, exempelvis genom mera industriellt och standardiserat byggande och en friare hyressättning. Så länge kraven är aktuella och inte alltför långtgående tror vi det går att åstadkomma fler enklare bostäder som samtidigt är tillgängliga för personer med funktionshinder. Ett ökat byggande och upprustning av miljonprogramsområdet ökar tillgängligheten för alla. Samtidigt som bostäderna förbättras måste också kommunikationer, kulturutbud, skolor och fritidsaktiviteter göras mer tillgängliga.

8. Att vi i Sverige på allvar gör alla samhällsområden tillgängliga när det gäller information och kommunikation.

Det är viktigt att Myndigheten för delaktighet tar tillvara på Hjälpmedelscentralens utåtriktade arbete så alla hjälpmedel är de bästa som finns på marknaden. Centerpartiets utgångspunkt är att funktionsnedsättning inte får utgöra hinder för människor att utbilda sig, arbeta, ha en aktiv fritid eller utöva medborgerligt engagemang. För dem i behov av mest stöd finns LSS-lagen (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Det är en rättighetslag som ger personer med stora funktionsnedsättningar möjlighet att leva som andra. Det är en viktig lag som vi vill värna och förbättra. För att komma till rätta med inskränkningar av rättigheter enligt LSS anser vi i Centerpartiet att individens diagnos inte ska styra LSS utan den faktiska funktionsnedsättningen.

9. Att Sverige får en skarp diskrimineringslag som klassar bristande tillgänglighet som diskriminering och som inte befäster diskriminering.

Centerpartiet vill att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska betraktas som en diskrimineringsgrund och omfattas av den diskrimineringslagstiftning som redan finns idag. På sikt tycker vi även att diskrimineringslagstiftningen ska utvidgas.

Lika Unika tar tacksamt emot svar från partierna senast måndagen den 23 juni 2014 till vår opinionsbildare Peter Anderssons e-postadress: peter.andersson@likaunika.org